

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

ПРОЛЕТАРІ ВСІХ КРАЇВ, ЄДНАЙТЕ СЯ!

UKRAINIAN LABOR NEWS

Виходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

CORNER PRITCHARD & MCGREGOR ST

The Provincial Library City

PROVINCIAL LIBRARY MANITOBA

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

PK V.

Ч. 38.

СУБОТА, 12. МАЯ, 1923.

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 12th, 1923.

No. 38.

VOL. V.

ВІДПОВІДЬ СОВІТСЬКОЇ РОСІЇ НА ПОТУ БРИТІЙСЬКОГО ПРАВИТЕЛЬСТВА.

СОВІТИ ОБСТОЮТЬ ПРАВО ДО 12-МИЛЕВОЇ МОРСЬКОЇ ПОЛОСИ ЗДОВЖ МУРМАНСЬКОГО ПОБЕРЕЖА.

Міжнародне право не обмежує прибережної полоси до трох миль, — каже совітська нота.

МОСКВА, 10. мая. — Заступник народного комісара заграничних справ Максим Лівінов вручив тутешній британській місії відповідь совітського правительства на британську ноту, в якій протестовано проти захоплення Росіянами англійських рибальських суден коло Мурманського побережя.

Совітська нота обороняє право Росії до 12-милевої територіальної полоси здовж Мурманського побережя, де захоплено судна, виказуючи, що міжнародне право не обмежує прибережної полоси до трох миль, як це говориться в британській ноті. Велика Британія, кажуть Росіяне у своїй відповіді, посідає в Цейлоні 9-милеву полосу.

Дальше совітська нота заявляє, що риболовство є одним з найважливіших засобів прожитку, позиченим для населення Мурманська. Помимо того совітське правительство є готове підчинитися полюбовному суду.

"ІЗВЕСТІЯ" КАЖУТЬ, ЩО СОВІТСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО НЕ УЛЯЖЕ ДОМАГАННЯМ АНГЛІЙ.

МОСКВА, 10. мая. — Хоч британська нота до совітського правительства дотепер не є ще тут опублікована, газета "Известия", орган правительства, в редакційній статті про російсько-британські відносини каже, що акція Британії була давно уявленою та що Британія вважає, що Росія є тепер дуже слаба і тому бажає використати нагоду.

Ніхто, каже газета, не може бути так наївний, щоби подумав, що Велика Британія хоче розпочати сварку "іза троєх полів і кількох суден". "Дійсними предметами спору є нафта, права риболовства і ситуація на Сході", продовжує газета.

"Однак ми думаємо, що її (Британії) розрахунки є писані видами на воді. Навіть тоді, коли совітське правительство було о багато слабше, як є тепер, воно не уягло домаганням своїх ворогів; тимбільше воно не зробить цього тепер".

РОСІЯНЕ ЗАХОПИЛИ КОЛО МУРМАНСЬКА ШЕ ОДНО АНГЛІЙСЬКЕ РИБАЦЬКЕ СУДНО.

ГУЛЛІ, Англія, 8. мая. — Доносять, що російське уружене судно захопило коло Мурманського побережя ще одно британське рибальське човно. Захоплення dokonано на тій підставі, що судно ловило рибу на російських водах.

Захоплення британських суден Росіянами було одною з головних причин вислання британським правительством 10-денного ультиматуму до Москви. Велика Британія домагалася винагороди.

(Доказніше про вислання британської ноти до совітського правительства є подано в статті "Заострення відносин між Англією і Р.С.Ф.С.Р.", поміщений в цій числі "У.Р.В." на другій сторони.)

ВЕЛИКА БРИТАНІЯ ВИСИЛАЄ НА МУРМАНСЬКІ ВОДИ ВОЄННИЙ КОРАБЕЛЬ.

ЛОНДОН, 10. мая. — Підсекретар для заграничних справ Роналд МекНейл заявив нині в парламенті, що британський воєнний корабель "Гарібелді" дістав приказ відлунувати до Мурманського побережя, щоби не допустити до дальшого совітського вмішування до британських суден поза три-милевою полосу і ужити сили, коли це буде konieczним, у виконанню цієї місії.

Підсекретар сказав, що російське уружене судно захопило ще одно англійське рибальське човно "Лорд Астор", як воно ловило рибу 10 миль від Мурманського побережя. Британський представник в Москві дістав інструкцію заложити сильний протест і домагатися освободження заложеного судна.

"ДЕЙЛИ ГЕРАЛД" ПОМІВНУЄ СИТУАЦІЮ З 1914 РОКОМ.

ЛОНДОН, 9. мая. — Робітничий дневник "Дейли Гералд" друкує статтю, підписану своїм дипломатичним кореспондентом, котрий каже, що політика, яка підкинула британську ноту до Росії, є якраз подібна до становища Австрії супроти Сербії в 1914 році. "Ця, — каже автор статті, — є та сама спричинити зірвання зносин, що було причиною війни".

ЗІРВАННЯ ДОГОВОРУ ДОТИЧИТЬ КАНАДУ.

ЛОНДОН, 9. мая. — Погроза британського правительства зірвати англо-російський торговельний договір до десятих днів безпосередно дотичить Канаду. Зносини Канади з Росією є оперні на цій договорі і вони будуть заперестані з його зірванням.

СОВІТСЬКА РОСІЯ ДОМАГАЄТЬСЯ ВІД ЯПОЇ ЗВОРОТУ ЗАБРАНИХ ШТАРКОМ КОРАБЛІВ.

МОСКВА, 4. мая. — М. Карахан, совітський підсекретар заграничних справ, вислав до Токио ноту, в якій домагається, щоби японське правительство звернуло Совітській Росії п'ять кораблів, з якими утік адмірал Штарк а які знаходяться тепер в Гензані, в Кореї.

Нота значає, що це буде нагодою для Японії показати її добру волю, чи вона дійсно хоче відновити в часті зносини з Росією, як це вона недавно запропонувала.

ФРАНЦУЗИ ЗАСУДИЛИ КРУПА НА 15 ЛІТ ВІЗНИЦІ.

ВЕРДЕН, 8. мая. — Др. Крупа фон Болен, голова фабрик Крупа, зістав нині засуджений воєнним судом на 15 літ в'язниці і на заплачення 100 мільонів марок кари за те, що дня 31. марта у фабриках Крупа прийшло до заворушення, під час котрого французькі жовніри убили 14 німецьких робітників.

Директори фабрик Крупа Гартвіг і Естерлер зістали засуджені на 15 літ в'язниці кожний, директор Брун на 10 літ, а Бауер і Шеффер на 20 літ кожний. Всі вони мають ще заплатити по 100 мільонів марок кари.

Воєнний суд засудив Німця на кару смерті.

ДИССЕЛЬДОРФ, 9. мая. — Французький воєнний суд засудив нині Німця Альберта Шльогеттера на кару смерті. Його оскаржувано о шпіонажу і саботаж.

Один з помічників Шльогеттера, на імя Ганс Садовскі, зістав засуджений на до смертну в'язницю получену з тяжкою працею. П'ятеро інших Німців дістали від 5 до 20 літ в'язниці.

Шльогеттер признався, що поповнив саботаж, однак заявив, що ніколи не робив шкоди пасажирським поїздам.

Засуд 17 залізничників.

Тут щойно довіданося, що французький воєнний суд в Маєн засудив в понеділок 17 німецьких залізничників на в'язницю від трох місяців до 10 років. Троє з них зістали також засуджені на заплачення 100.000 марок кари.

Протест проти засуду Крупа.

БЕРЛІН, 10. мая. — Німецьке правительство вислало ноту до держав, не беручих участі в окупації Рурщини, в якій протестує проти воєнного суду в Вердені, що засудив д-ра Крупа фон Болені і інших Крупових урядників.

Засуд директорів копалень.

ЕССЕН, 4. мая. — Французький воєнний суд засудив двох директорів копалень і фабричних машин в Катенгені на п'ять літ в'язниці і на заплачення 250 мільонів марок кари. Директорів, які називаються Егер і Цельнер, оскаржувано між иншим о те, що вони сиричинили трубування фабричних гудків, коли в фабриці появилася окупаційні війська і влади, чим загрожували життю прибувших властей.

29 Французів погибло, коли потяг вилетів в ріку.

БЕРЛІН, 10. мая. — Сюди доносять, що коло Ст. Гоар вилетів в ріку залізничний потяг, яким управляли Французи, причім згинуло 29 осіб. Французькі влади перервали всяку комунікацію з тою місцевістю, де сталася катастрофа.

Окупація коштує Франції 231 мільонів франків.

ПАРИЖ, 9. мая. — Від часу як французькі війська заняли Ессен 11. січня до 31. мая Франція виділяла на окупацію Рурщини 231 мільонів франків. Такої суми жадає французьке правительство від парламенту 22. мая в формі "рурського кредиту".

ВІСТКА ПРО ЗАМОРДОВАННЯ М. ВОРОВСЬКОГО.

Делеша з Льозанни, датована 10. мая, принесла коротку вістку, що там зістав замордований М. Воровський, совітський торговельний представник в Римі і делегат на льозанську конференцію. Замордовання мали доконати швейцарські фашисти.

В зв'язку з цєю новинкою можна лише згадати иншу делешу з Льозанни, датовану 9. мая, в котрій було сказано, що комітет фашистів в Льозанні заявив, що Воровський мусить бути депортований, так як він оскаржував на конференції швейцарське правительство, що воно поступило несправедливо і сторони, не допустивши російського кур'єра до Швайцарії. Дальше було сказано, що льозанські фашисти є достатньо уружені і все є готове, щоби силою заставити Воровського опустити край, коли він не схоче зробити цього по своїй волі.

Тихон відмовляється зречися священничого чину.

МОСКВА, 9. мая. — Бувший всеросійський патріарх Тихон, коли зістав повідомлений комітетом з митрополитом Петром на чолі, що церковний собор позбавив його священничого чину, — відмовився зняти з себе священні рясні.

ЯК В ПОЛЬЩІ ТРАКТУЮТЬ СОПМОВОГО ПОСЛА?

В газеті "Українське Життя", яка виходить в Луцьку, на Волині, є поміщений докладний опис арештованих польськими властями посла Марка Луцкевича. Там між иншим пишеться, що арештованого Луцкевича відвідали в тюрмі посол Паулюк, редактор "У. Ж." М. Матієнко та сенаторка О. Левчанівська, котрим Луцкевич розказав такі подробиці свого арештовання:

"Поліціянти поведились зі мною в негідний спосіб. Хопивши мене від вагону, поліціянти закрили рота, очевидно, щоби не кричав, при чому стиснули носа, що я не міг дихати і так увесь час тримав, поки не доїхали до в'язниці (на протязі 3 верст). Вже біля в'язниці я зовсім охляв і не міг іти. Поліціянти понесли мене на руках і в тюрменному дворі кинули умисне на брук. Я був одягнений в кожух і тому це не мало для мене можливих гірших наслідків і я стратив тільки притомність. Прийшов я до себе вже в тюрмі й попросив води. Мушу зазначити, що відношення до мене тюрменної адміністрації цілком людське".

Говат таки не буде впушений до Канади.

ОТТАВА, 8. мая. — Оповіднено тут нині урядово, що департамент іміграції відкинув апель Александра Говата, експрезидента "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка", проти акції інспектора іміграції в МекЕламе Джонсина, Н. Б., який відмовився впустити Говата до Канади.

Правительство Латвії відтнуло з Москви свою торговельну місію.

Причина цього поступку не подано.

З повисної суми 97 мільонів франків припадає на війська, а 133 мільонів на цивільні видатки, з чого 5 мільонів на місії а-128 мільонів на залізницю.

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ

Всеукраїнська Конференція К. П. (б.) У.

Дня 4. цвітня н. р. відкрито в Харкові в залі Державної Опері VII. Всеукраїнську Партиїну Конференцію К.П.(б.)У. По промові Петровського вибрано президію з Петровського, Раковського, Фрунзе, Лебідя, Чубаря, Угарова, Новикова, Кремницького, Доброхотова, Майорова, Миколаєнка, Кіркиша, Буздзіліна й Магідова. Почесними головами конференції вибрано Леніна і Троцького.

Саля була переповнена делегатами та гостями. Бурями оплесків витано Троцького, ухвадено привіти Ленінові та Комінтернові. На денному порядку конференції стояли такі справи, як реферат Троцького про завдання 12. Зіду Комуністів, звіт Центр. Комітету К.П.(б.)У., справа організації державної промисловости, національний момент у партиїному і державному будівництві, справа податкової політики а сільське господарство та підсумки і вигляди праці Ком. Спілки Молоді України.

Троцький виголосив на конференції довгий реферат, в якому обговорив загальне політичне становище, справу промислу і торгівлі, справу оборони пролетаріату і національне питання.

Затонський про шкільну справу на Поділлі.

Народний Комісар Освіти У. С.Р.Р. Затонський, який перебував недавно у Вінниці, в розмові з представниками тамошньої преси значив, що по становка шкільної справи на Поділлі викликала дуже гарне враження.

Учительство, на думку Затонського, значно покращало, а кадри червоної професури, які тепер підготовляються, остаточно усунуть всі ненормальности між педагогами.

Переходячи до оцінки загального становища Поділлі, Затонський констатував зміцнення радянського апарату та об'єднання міського пролетаріату з селом, що де дали зміцнення.

В часі моєї подорожі по Поділлі, сказав Затонський, я переконався, що місцеве населення осуждає анексію Східної Галичини Польщею. Місцеве населення вважає, що однією державою, яка повинна об'єднати все українське населення прикордонних країв, є Українська Соціалістична Радянська Республіка.

Бійка робітників з поліцією.

Минувшого тижня прийшло у Відні до бійки між робітниками а поліцією і реакціонерами на вічу цих послідних. В боротьбі ранено 38 поліцаїв і 40 робітників. Декотрі з них зістали поважно ранені.

КВАРТАЛЬНІ ЗБОРИ ВІДДІЛУ У.Р.Д. В ВІННІПЕГУ!

Попадає до відома всім членам відділу Українського Робітничого Дому в Вінніпегу, що квартальні збори відділу відбудуться в неділю, 13. мая, о годині 2.30 по полудні в Укр. Робітничім Домі.

Обов'язком кожного члена відділу прийти на ці збори, позаяк є важкі справи до погодження. Заряд.

ТРУДОВИКИ НА ШЛЯХУ УГОДИ З ПОЛЬЩЕЮ.

(Від нашого кореспондента.)

ЛЬВІВ, 14. цвітня. — Мимо офіційних заперечень українські трудовики готуються до угоди з Польщею. Дженокі говорив за них з польським правительством. Вів українських поїв на похорон Більського (львівського польського архієпископа).

З трудовицьких кругів подають, що деякі лідери, як Володимир Бачинський і др. Говікович, їздили до Варшави за концесією для парцеляційного товариства "Земля" на колонізацію. Оферували, що 75% землі віддадуть в польські руки а 25% Українцям. Здається, що інтерес діють.

Интереляція в справі Східної Галичини

На сесії В.У.Ц.В.К. селянин Вученко вніс запит, які заходи поробив український радянський уряд в справі улекшення положення працюючих мас Східної Галичини, що найшлися під польським ярмом. На цей запит має відповісти Раковський в найблизших днях.

ФРАНЦУЗЬКІ КОМУНІСТИ В СПРАВІ СХ. ГАЛИЧИНИ.

ВІДЕНЬ, 7. цвітня. — Дружучи протест українського соціалістичного студентства в Чехословаччині проти анексії Сх. Галичини Польщею і проти її ухвали Радою Амбасадорів, центральний орган Комуністичної Партії Франції пише таке:

"Рішення конференції амбасадорів, яка придала Східну Галичину Польщі, це такий великий скандал і такє насильне лінійне замовнення права народів на самоозначення — скандал для так званих оборонців Ерве, Ренодела і Ко., які убили кілька мільонів Французів на війні, що звідусіль підносились сила численних духів протестів. Як і всякі ріжничі Версальського мира, сам Версальський мир і не останнє рішення, не принесе світові мира, тільки війну. Цей мир не дійсний і найблизша будучина розірве його на шматки".

Декотрі американські залізничні компанії одержали від юній шалових робітників домагання підвишки платні о 20 процент.

ТАНЦІ! - ЗАБАВА! - ТАНЦІ!

ЗАХОДОМ СПІЛЬНОГО КОМІТЕТУ ВСІХ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В СУБОТУ, ДНЯ 12-ГО МАЯ

В ГАЛІ СТАЙМАНА (на розі улиць Ендров і Селаркі)

Величава Забава

Добірна музика під проводом г. Гуцуляка. — Холодні напитки і смачна перекуска.

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП: ДЛЯ МУЩИН 50 ц. ДЛЯ ЖЕНЩИН 35 ц. (включюч з вортес).

Приходить громадн і запрошуйте з собою своїх знакомих і приятелів.

ДРУГИЙ КОНЦЕРТ В КОРИСТЬ НАШОЇ ПРЕСИ!

ЗАХОДОМ ДРАМАТИЧНО-СПІВАЦЬКОГО КРУЖКА ПРИ УКР. РОБ. ДОМІ В ВІННІПЕГУ

відбудеться

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 13. МАЯ, В УКР. РОБ. ДОМІ

Концерт-Мітінг

ЗІ СЛІДУЮЧОЮ ПРОГРАМОЮ:

Часть I

Вступне слово	—	—	—
1. Інтернаціонал	—	—	відспіває мішаний хор
2. Дванадцять	—	—	відспіває Д. Бойко
3. Об за лужком	—	—	відспіває мішаний хор
4. Промова	—	—	—

Часть II

1. Ми дівчочки	—	—	відспіває I група дівчат в супроводі гри на мандолинах
2. Деклямація	—	—	—
3. Де ти бродив моя доле, дусе!	—	—	відспівають А. Гнатів і Г. Баранецька в супроводі гри на піаніно
4. * * *	—	—	відспіває II група дівчат в супроводі гри на мандолинах
5. Циганське шатро, солю	—	—	відограє на піані А. Манцюк
6. Кучерява Катерина	—	—	відспіває мішаний хор
7. Ворожому таборови	—	—	відспівають Марія Біліньська
8. Пряляби я кудельцю	—	—	відспіває мішаний хор
9. Вперед, вперед!	—	—	—

ПРИХОДІТЬ ВСІ ЯКНАЙЧИСЛЕННІШЕ!

ПОЧАТОК ТОЧНО О ГОДИНІ 8. ВЕЧЕРОМ.

ВСТУП ЗА ДОБРОВОЛЬНИМИ ДАТКАМИ

"UKRAINIAN LABOR NEWS"
 Published semi-weekly by the Ukrainian Labor News Ass'n
 Cor. Fritchard Ave. and McGregor St.,
 Winnipeg, Man.
 Subscription per year \$4.00
 Telephone: St. John 1465.

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ"
 газета для робочого люду — виходить два рази на тиждень:
 В СЕРЕДУ І СУБОТУ.
 Видає Стіваришенті "Українських Робітничих Вістей".
 Передплата на рік \$4.00
 Адреса:
UKRAINIAN LABOR NEWS,
 Cor. Fritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ЗАОСТРЕННЯ ВІДНОСИН МІЖ АНГЛІЄЮ І Р.С.Ф.С.Р.

Ще поверх два тижні тому назад, дня 25. цвітня, заступник британського міністра загран. справ Роналд МекНейл заявив в лондонському парламенті, що британське правительство вишле безпробовачно різку ноту до російського совітського правительства в справі цілого ряду звинувачень, яких допустилася Свіська Росія проти Великої Британії. Він сказав, що ті справи відносяться безпосередньо до відносин між Англією і Росією, та що британське правительство мусить звернути увагу на напівсправне поведіння совітських органів супроти британських громадян. До того рода справ належить захоплення російськими піратами англійських рибальських суден при берегах Мурманська.

Вслід за цим наслідді з Лондону депеша, датована 3. мая, яка доносила, що британська Независима Партия Праці організує серед робітників Великої Британії рух, який має на цілі не допустити правительство до зривання зносин з Свіською Росією, включаючи уневажнення торговельного договору. Робітничі зв'язки заявляють, що вони є готові ужити "прямої акції", коли це буде konieczним, щоби не допустити до зривання зносин.

Робітничий орган "Дейл Гералд" писав тоді (3. мая), що є достаточна причина вірити, що правительство рішило вислати до Москви отру ноту з жалобами на трактовання Росією повів, на захоплення британських човнів на Мурманським побережжю, на тон комунікацій до британського агента в Москві і на інші порушення торговельного договору. Після "Дейла Гералда", нота не мала бути уложена в звичайній дипломатичній формі, але мала на цілі свідомо викликати сварю і привести до зривання політичних і торговельних зносин.

Клиффорд Елден, президент Независимої Партии Праці, видав заяву, в якій сказав, що робітничі мусить бути готові до "діянь знова з тою самою шкорою і тою самою постановою, як і тоді, коли воно підірвало успішні кроки через Комітет Акцій, щоби не допустити до нової війни, коли то Велика Британія мала намір взяти участь в дольській нападі на Росію в 1920 році".

Перші кроки, щоби не допустити до зривання зносин між Англією і Р.С.Ф.С.Р., поробило британське правительство, лише на саму вістку, що така нота має бути вислана.

В тиждень після цього вислана нота. Перша вістка про це появилася в депеші з Лондону, датованій 7. мая, в котрій було сказано, що речник британського правительства, відповідаючи на запити в парламенті, сказав, що до Москви вислано дипломатичну ноту протесту. Однак він не виявив змісту ноти і відмовився сказати, коли вона буде подана до публічного відома.

Рівночасно депеша з Москви принесла до самого дня відомість, що в Росії зістали застановлені всі експорти до Великої Британії. Очевидно, що совітське правительство зарядило цей крок через те, що Британія вислала до Росії ноту, яка може спричинити зривання зносин.

Та вже членські депеші з Лондону і Москви, датовані 8. і 9. мая, кинули децю більше світла на вислання Англією ноти до Свіської Росії. Іменно з цих депеш виходить, що ноту вручив заступникові комісара заграничних справ Максимові Литвінову британський представник в Москві Р. М. Годжсон, у віторок 8. мая. Нота є підписана британським міністром заграничних справ Корзоном і уважається многими як ультиматум. В одній лондонській депеші сказано, що нота є ультиматумом. В іншій знова депеші говориться, що від часу війни Англія не вислала ще такої острії ноти до жадної держави.

В ноті поставлені є такі домагання:
 1) Вдоволення запевнення відносно пропаганди. (Нота закликає більшовицьким ведення антибританської пропаганди в Персії, Афганістані і Індії.)
 2) Признання Совітами відповідальності за різні провини проти британських підданих і кораблів, зі зобов'язанням заплатити винагороду за шкоди. (Нота вичисляє убиство С. Ф. Дейвісона, захоплення британського судна "Джеймс Джансон" на Мурманським побережжю і інші подібні випадки, де на повторявані домагання Совіти відмовилися дати винагороду.)
 3) Безсумнівне відтягнення двох комунікатів, виготовлених совітським правительством у відповідь на протести, вручені комісарітові заграничних справ британським представником Робертом М. Годжсоном в зв'язку з недавнім релігійним переслідуваннями. (Нота говорить про британські протести проти засуду Целляка і Буткевича та страчення цього послідаюго.)

Нота домагається від совітського правительства відповіді в протязі 10 днів. Коли до того часу не будуть сповнені британські домагання, Велика Британія буде уважати, що Свіська Росія не бажає удержувати на дальшє теперішних зносин між обома правительствами. Це означає, що Англія зриве зносини з Совітами, наколи вони не дадуть вдоволяючої відповіді на її домагання.

З Москви доносять, що совітські урядники уважають британську ноту як таку, що рішучо зміряє до зривання англо-російських відносин.

Передбачаючи зривання зносин, британська місія в Москві кілька днів тому назад повідомила Бритійців в Росії, щоби вони, з огляду на ускладнену ситуацію, були приготовані покинути край при першій повідомленню. Інструкції на видання такого оповіщення мало вислати британське міністерство заграничних справ.

В той сам час в Англії заповідають ізза вислання ноти боротьбу в парламенті між Партиею Праці і правительством. Робітничтво постановило ужити всіх заходів, щоби не допустити до зривання зносин з Росією. Робітничі провідники оскаржують лорда Корзона і теперішнє консервативне міністерство, що вони є відвічальні за старання зривати зносини з Росією і уневажнити торговельний договір, заключений адміністрацією Лойда Джорджа проти великої опозиції консервативної партії, яка завжди була проти всякого зближення з Росією, за винятком хіба тоді, як Росія признає старі довги.

була би "першим кроком до війни". В маніфесті дальше сказано, що "британське правительство веде капіталістичну офензиву проти російської робітничої республіки, бо ненавидить російських робітників так само, як ненавидить вас (англійських робітників), так як воно знає, що зрив торговлі з Росією означає змінення робітничого руху по цілім світі".

Независима Партия Праці організує на шо неділю демонстрацію, яка відбудеться на Трафальгарській площі. Чи встигнуть британські робітники зробити такий сильний натиск на правительство, щоби воно занехало зривання зносин з Свіською Росією? Це буде залежати від зорганізованости і солідарности самих робітників.

Також не можна певно сказати, яку відповідь на Бритійську ноту дасть совітське правительство. Для Свіської Росії і цілого С.С.Р.Р. торговля з Англією, як і з кожним іншим краєм, є великої ваги. Тимбільше, що Англія одна із найперших розпочала торговлю з Росією і веде її на більшу шкалу. Та помімо того всего, коли домагання в британській ноті є до несповнення для радянської влади, — вона їх без сумніву відкине, не дивлячись на ніякі наслідки, які виникнуть з цього.

КАМПАНИЯ ПРОТИ РАДИКАЛІЗМУ В КАНАДІ.

Хоч як спокійно відсвяткувало цього року канадське робітничтво день Першого Мая, однак і це не сподобалося батькам цієї країни і вони вже почали травлю проти радикальних робітників, а головню проти членів Робітничої Партии Канади.

Перша ластівка тої кампанії наспіла з Нової Скошії. Емігрантські влади не впустили до Канади Говата, який мав іти до гірників Нової Скошії на Першого Мая, однак туди поїхав Малком Брюс, редактор "Воркера", орґану Р.П.К. Поїхав і виголосив між иншим в неділю 5. мая в Глес Бей промову, в якій було-би мав обидливо висловитися про "Юніон Джек" (британський прапор).

Що це є вимудкою якогось буржуазного кореспондента, про це не може бути й сумніву. Про це може свідчити навіть інструкція прокуратора О'Гірна, який, видаючи розказ арештувати Брюса, додає "если тільки він сказав приписані йому слова".

Ми добре знаємо, що на кожнім масовім робітничім мітингу поліція має своїх тайних і явних агентів. І если-б Брюс сказав приписувані йому слова, то прокуратор, видаючи розказ арештувати Брюса, не казав би: "если тільки він сказав приписувані йому слова", а просто зарядив би арештовання Брюса без жадної церемонії.

Заступник президента 26. дистрикту "Юнайтед Майн Воркерс оф Америка" тов. Мекітаер заперечив що Брюс мав щось подібного говорити.

Однак це не є справа Брюса. Це є тільки один з епізодів розпочатої капіталістами травлі супроти радикального руху в Канаді. Голоси про червоне страхіття доносять з Келґарі, Саскатууну, вони даються чути і в Вінніпегу.

На отворенню сенату в Оттаві для 7. мая представник з Монтреалу Лорн Вебстер "звернув увагу" на "нелюдяні" події, які мали місце на зборах соціалістів в Келґарі і в Сідней, Н. С.

Що до "нелюдяного" поведіння соціалістів в Келґарі, то воно виявилось в тім, що там, де соціалісти відбували мітинг, до дерева була причеплена якась шматка. Цю шматку мала причепити дівора лесь вже з рік тому назад і для "людяних" Канадійців вона видалася за червоний-більшовицький прапор.

Таку заяву зробив сам чіф поліції в Келґарі, який був присутній на тім соціалістичнім мітингу і нічого "нелюдяного" на нім не чув і не бачив, за винятком згаданого шматки, з якої вороги робітничтва зробили червоний прапор.

В Саскатуні в зв'язі з промовами, виголосненими підчас першомайської демонстрації, розпочинається боротьба внутрішнього робітничтва. Як видно, батьки міста Саскатууну пустилися на хитрийшу тактику. Вони рішили поборювати радикалів внутрі робітничими руками самих робітників. Для цього вони вибрали своїм орудуванням юніон друзарських робітників, отже робітників добре оплачуваних і лояльних до Гомперса і Тома Мура, директора канадських національних залізниць. Ця юніон домагається усунення з трейд-юніон членів Робітничої Партии Канади.

В Вінніпегу знова адвокат А. Е. Гоккін перестерігає виборці перед небезпкою "соціалізму" серед робітничтва. На шо тему він виголосив промову на бенкеті Киваніс клубу в Форт Гері готелю в віторок 8. мая.

Додавши до цього травлю буржуазної преси по цілій Канаді проти робітничтва, яка головню розпочалася після Першого Мая, будемо мати перед собою кампанію плянового об'єднаного фронту капіталу проти робітничтва, а проти радикального руху серед него зокрема. Не о Брюса розходиться капіталістам в Новій Скошії, а розходиться ім о те, що вони не можуть зломити солідарности серед гірників тої провинції. Отже треба рух серед гірників якось перше всего здискредитувати в очах загального населення Канади, щоби відтак вдарити на него і мати для цього оправдання. А лишити його в спокою не можна, бо він грозить доходам вуглевих магнатів.

Дальше панове капіталісти чувають, що канадське робітничтво понад голови своїх трейд-юніонних реакційних лідерів пробуджується до політичного життя, воно починає творити Канадську Партию Праці. Отже треба чому конче якось запобігти. Отверто проти цього виступити не можна. Треба побіжними дорогами вдарити на активніші елементи серед канадського робітничтва, які згуртовані в Робітничій Партии Канади.

У відповідь на це для робітників Канади остається лише підняти один ключ об'єднаного фронту робітничтва на політичнім і економічнім полі. Об'єднаному фронтові капіталу — робітничтву Канади повинно протиставити об'єднаний фронт праці.

ПАТРІОТИ ПРИ РОБОТІ.

(Від нашого лівського кореспондента.)
 Трудовики денунціюють укр. робітників перед польською поліцією. — Завказ органу Петрушевича до українських хлопців, щоб платили Польщі податки. — Орган українських фашистів за польською лівською службою України. — Зїзд українських радикалів.

Патріотичні псаки трудовиків і Петрушевича, які по приїзді амбасадорів поховались в мишачі діри, повилазили тепер знова до патріотичної роботи. Змінивши фронт — почали свою роботу від денунціації перед польською поліцією на укр. робітників. Нагроду до цього дав-петрушевичівним останній зїзд У.С.Д.П. Політичнім банкрутам і ошуканцям з трудовицького табору не подобалося це, шо У.С.Д.П. пірвала всі нитки угодовства та ступила на пролетарський шлях. Орган трудовиків "Громадський Вістник" помістив дві довгі статті, де на ціле горло з піною на устах закричав, шо У.С.Д.П. це большевицька партія, яка, щоб легше вести свою пропаганду, викинула із своїх рядів старих інтелігентів Ганкевичів, Буника і других та приступила до Ш. Інтернаціоналу.

На донос трудовиків відважася вихопольська бруква преса і поліція.

Почалися переслідування У.С.Д.П. Дирекція залізниць і поліція виступила з об'єднаним проти т. Парфановича, члена партійної Управи, за те, шо він як державний урядник сміє належати до большевицької партії. На провінційний день в день переводяться арештовані наших товаришів членів У.С.Д.П. Поліція забірає не тільки легальні видання У.С.Д.П., але навіть касові книжки місцевих організацій разом з готівкою, як це було в Трафаньї коло Коломиї.

Все це діалося на донос Петрушевичівських патріотів і "революціонерів".

Як далеко іде "патріотизм" трудовиків свідчить про це найкраще те, шо орган петрушевичівів для селян "Свобода" в 15. числі з дня 15. двітня ц. р. накликає галицьких селян до зплатення податків польському уряду.

Ще далі іде орган українських фашистів "Заграва". Там помістив адютант диктатора Петрушевича Дмитро Паїлів, старшина галицької армії, статтю, в якій поручає Українцям йти до польського війська. Коли згадаємо тут українських фашистів, то тому, щоб доказати, як бездонно глупі є ці люди, шо претендують на о-диноких спасителів України.

Досі видали вони під редакцією звісного агента рїжких правительство Донцова два янєла свого органу "Заграва". Помістили в ньому своє "вірру". В ньому обкидали болотом всіх і вся, та заявили, шо

НОЖИЦІ ВІДЗИВАЮТЬСЯ.

І писав колись редактор "Укр. Голосу":
 "Вдар об стїг і ножиці відізвуться".
 Воно то й правда, бо ножиці на столі лежать. Але положи ножиці на землі, а тоді хоч голубою бий об стїг, чи вони відізвуться?
 Розуміється, шо не відізвуться. Про це вам і сам редактор "Укр. Голосу" скаже.

А от кого-б "У.Р.В." не вдарили, то "Укр. Голос" відізвуться.

Помістили "У.Р.В." свого часу промову Назарука, виголошену на засіданні "Національної Ради" у Відні перед його віздом до Канади.

Назарук мовчав, а редактор "Укр. Голосу" відізвася.

Чинили "У.Р.В." Назарука з його сконками, а "Укр. Голос" носив загулаи.

Подали "У.Р.В." за Костем Левинським, шо др. Березовський, який збирав в Америці з українських робітників долари на "народну справу", купив собі вілїю в Стерії, а "Укр. Голос" вже репїть.

кий минушого року збирав в Злуч. Державах "позичку" для Петрушевича, а тепер купив собі вілїю в Стерії. Ось як починає:

"Слова ті (Костя Левинський — зам. складача) вдарували "УРВіст" грібим друком, або кинти підірвання на бущого уряду галицького уряду. Редактори "УРВістів" навіть не припускають у своїй низкості, шо Березовський сам — заможний чоловік і перед віздом до Америки позичив галицькому уряду мільон чеських марок. І тому не потребував красти".

Отже дякуємо за внясення справи. Др. Назарук, "Укр. Голос" і вся їх братія всюди твердять, шо нема української буржуазії. Ось лише Березовський — заможний чоловік і перед віздом до Америки позичив галицькому уряду мільон чеських марок.

А дальше "Укр. Голос" каже, шо Березовський "тому не потребував красти".

Ми ніколи не казали, шо він краде. Та й пошо йому красти? Він просто зробив по "патріотичному". Позичив Петрушевичови гроші, відтак прийїв до Злуч. Держав і зібрав собі ті гроші з біди ємігрантів і заплатив собі "довг", розуміється, з процентом і купив вілїю.

Отже сам редактор "Укр. Голосу" потверджує, шо є українські буржуї, які зі свого богатства нічого не дають на "народну справу". Вони за свої гроші куплять собі вілїю і в чужім краю, а самі поїдуть до злидняків виманювати в них послідні центи на ту "народну справу".

Отже Березовський має мільон, купують вілїю, а ти нещасний фермере і робітнику в Злуч. Державах і Канаді віддай їм послідній свій цент, бо вони в тих вілїях хочуть розкішно жити.

"Нема української буржуазії".

І питає "Укр. Голос":
 "Якже це діється, шо УРВісти дістають "звіти" з засідань дорожї їм Національної Ради?"

І сам відповідає:
 "А, так, шо хтось з членів Національної Ради продає большевицьким інформації з засідань Національної Ради".

Ну, то добрі то "патріоти", коли вони можуть продавати документи своїм ворогам.

Документи сказати, шо ми до того і не додумалися. Дякуємо за отверість.

Ти, Рипиндію, хоч і дурна, але часом маєш розум.

І так, кажеш, шо хтось з Національної Ради продає документи, га!

То може так патріотичний хтось продає і галицьку армію Девікінови? Може так само "патріотичний" хтось продає Галичину Польщі? Може так само "патріотичний" хтось продає честь і довіря українських фермерів в Канаді? А може сама Рипиндія продала за сочевицю юшку свої соціалістичні переконання?

Так, так...
 "Годі досадніше показати відсутність всякого виступу у себе, відсутність найменших моральних засад", каже Рипиндія.

Годі, Рипиндію, годі! Мірий всіх після себе, то може тобі легше стане.

Але шо виші, Рипиндію, "патріоти" продажи, не вже і сама признаєш прилїдою.

Мусїй.

НОВІ КНИЖКИ! --- НОВІ КНИЖКИ!

Товариші! Памятайте, шо в свідомості наша сила, а свідомість здобуваєся з книжок. Кождий робітник повинен збільшити свою бібліотеку і свідомість сілїуючими новими книжками:

ЩО ТАКЕ ВСЕСВІТНІЙ СОЮЗ РОБІТНИКІВ — обинмає 80 сторін друку, ціна лише 20 ц.

ПОРАДНИК УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ — написав О. Синявський; 110 сторін друку, ціна 35 ц.

ЧЕРВОНА ЗОРЯ (утопія) — написав А. Богданов; 150 сторін друку, ціна 25 ц.

Замовлення разом з грїшнїм слаги до:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 Cor. Fritchard & McGregor Sts., — — Winnipeg, Man.

НОВА КНИЖКА!

Вже виїшла з друку, і продається дуже потрібна для кожного робітника книжка Карла Маркса п. н.:

НАЙМАНА ПРАЦЯ І КАПІТАЛ.

Переклад з нового німецького видання під редакцією В. Сімовича. Обинмає 74 сторінки друку меншого формату і коштує лише 20 центів.

Замовлення і гроші посылати на адресу:
Ukrainian Labor News
 Cor. Fritchard & McGregor
 Winnipeg, Man.

ЗВІТ З ЗАСІДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У ВІДНІ

З ДНЯ 26. МАРТА 1923.

(Продовження.)

На тайнім засіданні каже
Сінгалевич: Микитей дівав від д-ра К. Левицького лист, в яким д-р К. Л. подає, що деякі амбасадори стоять на становищу, що вироблять статут для Сх. Галичини. Витвицький удався до секретаря Ради Амбасадорів і той сказав йому, що Рада Амбасадорів має зайнятися справою статута. Далі пише К. Левицький, що на висесення французького посла Есцедіе парламентна комісія французького парламенту зажадала, щоби Рада Амбасадорів виробила статут для Сх. Галичини і на підставі того рішення голова Ради Амбасадорів Камбон має поставити справу статута Сх. Галичини на порядок дня. Далі пише д-р К. Левицький, що наші прихильники роблять в Англії заходи і мають добрі надії. Найбільше робить там О'Гара...

Деякі гомос питають: Хто то такий той О'Гара?
 Інший гомос (Панейко): Гохштаппер.

Сінгалевич: ...Вікції кажда д-р К. Левицький, щоби ніхто не робив ніяких пертракцій з Польяками.

Щодо писем, які я дівав від президента Петрушевича, каже далі Сінгалевич, то мушу пригадати, що свого часу одержав від Петрушевича шифровану депешу, якої ніхто не міг відчитати, тому звернувся до Петрушевича телеграфічно і просити о більш ясненія, бо різні люди і край звертаються до мене за інформаціями. На це дівав я лист від Петрушевича, в яким він повідомляє, що до Парижа приїхали вони 14. марта о 10. год. рано. На двірці очікував їх Витвицький і о. Жан. Вони сказали, що власне доїжджали, що о 11. год. має вирішуватися справа східних границь Польщі. Вигляди на вирішення дуже некорисні. Так Франція, як Англія, як також Японія приказали своїм амбасадорам голосувати за Польщеву. О 1. год. в полудне приїхав до Петрушевича митрополит Шенцицький, який є в Парижі в приватних справах. Того самого дня, коли вирішувалося справа східних границь Польщі, митрополит Шенцицький удався до Пуанкаре і той сказав йому, що Східна Галичина і другі краї мають бути признані Польщі, а Східна Галичина має забезпечену автономію. О 1. год. приїшов Витвицький і сказав, що Рада Амбасадорів за дві години вирішила цілу справу східних границь Польщі. Він сказав також, що мандат амбасадорів був від всіх заявлений за признанням східних границь Польщі, а статут чи автономія це внутрішня справа Польщі. Витвицький удався ще до японського амбасадора і цей сказав йому, що Японія мали припорушення голосувати за означення східних кордонів після миру в Ридзі, а коли Галичане чулибсь покривдені тим, то нехай просять Польщу о автономію або статут, а коли Польща відмовить, то можуть звернутися з жалобою пр. до "Ліги Націй". Петрушевич пише далі, що Витвицький робить старання, щоби на Раді Амбасадорів була порушена справа статутів. Він сам вніс протест до Ради Амбасадорів з приводу признання Галичини Польщі і сам стоїть твердо на домаганні незалежності Східної Галичини.

С. Вітик: заявляє, що зі звіту Сінгалевича видно, який скандальний і упокоряючий удар поніс Петрушевич і розуміє Сінгалевича, що хоче крити Петрушевича перед публічним судом, не бачить однак найменшої причини чому робити з того тайні і не висякати зовсім отверто цілий стан, щоби далі не дурити людей якімись статутами чи дальшим вирішуванням, тому жадає щоби захватили дальше засідання.

На жадання каже
Панейко: що дівав зовсім приватне письмо від поважної особи з краю, в яким уряд запитує Національну Раду в краю, яке становище має заняти уряд на случай некорисного вирішення і хто має вести переговори, а край відповіли, що хай уряд робить що хоче.

Д-р Е. Левицький: жадає, щоби Національна Рада закордоном віднеслася до краю по інструкції і дівавши остаточну відповідь з краю, робила свої дальші кроки і рішення.

Лев Петрушевич: висновок, що такий запит, який відчитав Панейко, уряд доїжджався з газет про вирішування і то в нашу некористь справи Східної Галичини справді вислава такий запит до краю і одержав таку відповідь.

На цім закінчено наради о пів до другої в полудне. Найблизше засідання в середу о 4. год. по полудні.

ЗВІТ З ЗАСІДАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ РАДИ У ВІДНІ

З ДНЯ 28. МАРТА 1923.

Присутні: Лев Левицький, д-р Е. Левицький, д-р Марітчек, Сінгалевич, д-р Кирило Трильовський, д-р Колесса, С. Вітик, А. Крушельницький, Лев Петрушевич, Перфешський і Семка. Народами проводить Лев Левицький.

Сінгалевич: заявляє, що відбулася нарада уповноважених, на якій постановлено зажадати від Микитей видачі листів від д-ра К. Левицького видати не може, бо листи ті писані до нього, є зовсім приватного характеру, отже є його приватною власністю. Так отже з причини опору Микитей уповноважені не можуть пропонувати жадних листів.

Дальше заявив Сінгалевич, що дівав від д-ра К. Левицького телеграму, яка звучить: "вкортці вертаю з малими здобутками", а другу телеграму дівав шойно у виторок, в якій д-р К. Левицький подає, що вертає до Відня в четвер і в якій жадає, щоби на адресу Витвицького вислали телеграфічно гроші, щоби він міг виїхати з Парижа. Сінгалевич пропонує тому, щоби засідання відложити до приїзду д-ра К. Левицького.

А. Крушельницький: заявляє, що Національній Раді не ходило добувати приватні кореспонденції Микитей, а Микитей повинен показати ті листи, бо він певний, що вони мають пояснення політичної натури. З огляду однак на скорий приїзд д-ра К. Левицького годиться на відрочення засідання з тим, щоби над заявами Микитей перейти до порядку дня.

Сайдаюче засідання назначено на п'ятницю, 30. марта 1923. (Дальше буде.)

ЧИ ВИ ПРАЦЮЄТЕ В КОРИСТЬ СВОЄТ ПРЕСИ?

ТОВАРИШУ І ТОВАРИШКО! ЧИ ПАМ'ЯТАЄТЕ ВИ ПРО ЦЕ, ЩО МІСЯЦЬ МАЙ Є МІСЯЦЕМ НЕСЕННЯ ПОМОЧІ УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧІХ ПРЕСІ В КАНАДІ?
 КОЛИ ТАК, ТО ЗРОБІТЬ ВСЕ, ЩО Є У ВАШІХ СИЛАХ, ЩОБИ ЗІБРАТИ В ЦЬМ МІСЯЦІ ЯК НАЙБІЛЬШЕ ПЕРЕДПЛАТ І ПРЕСОВОГО ФОНДУ ДЛЯ "УКРАЇНСЬКИХ РОБІТНИЧІХ ВІСТЕЙ", "ГОЛОСУ ПРАЩІ" І "ГОЛОСУ РОБІТНИЦІ"!
 ПАМ'ЯТАЙТЕ, ЩО ВАШІ РОБІТНИЧІ ПРЕСІ НІХТО НЕ ПОМОЖЕ, ЯК ВИ САМІ Ї НЕ ПОМОЖЕТЕ!

БІЛЬШЕ УВАГИ ДО НАЦІОНАЛЬНОЇ СПРАВИ.

(Національне питання і виховання партійної молоді.)

(Продовження.)

Найглибшу і найбільш яснраву борозду в свідомості багатоміліонних мас Радянського Союзу провела горожанська війна. В мотивах і цілях цієї війни не було по стороні нашої партії ні зерна націоналізму або "імперіалізму". Війна по самій своїй суті мала революційно-класовий характер і як така охопила всю територію старої царської імперії, перебиваючись часами за старі її кордони. Горожанська війна переключувалась в різних напрямках і в різних формах з національними угрупованнями і не раз наносила тяжкі удари окремим частинам нашого Союзу. Підчас жорстокої війни в обороні революційної справи війни було ставлено по над всіма іншими законами. Мости руйнувались незалежно від того, яку втрату несло це господарству. Для штабів і військових частин забирали будинки, з котрих вигоняли учеників і учителя. Суворий воєнний режим не міг не завдати тяжкого удару культурному життю взагалі, а національному зокрема. А до цього додавалось ще й те, що в окремих випадках невідомі червоноармійські частини, злаволя окремих елементів командного складу, не вистарчало енергії політичних робітників вели до игнорування і навіть до грубого подопітання та зневаги національного почуття і настрою. Та всетаки це були лише льодяні явища і переходили. Загалом же, горожанська війна, об'єднуючи кровно працюючих всіх національностей в боротьбі проти класових гнобителів, по самій своїй суті не могла бути школою повсяденного співжиття і співробітництва на основах формальної, "конституційної", а фактичної, матеріальної і моральної рівноправності народних мас і відсталих горожаності з горожанами державної раніше народності — в користуванні всіма тими матеріальними і нематеріальними благами, котрі може і повинна забезпечити їм принадлежність до Радянського Союзу. Почуття національної обиди у малих і гнічених колах нації наростало десятиліттями і століттями. І з цією спадщиною, як із пригніченим доложенням жінок, скажемо, не можна покінчити одним лише декларациями, хочби й ідком щирими, хочби й і законодавчого характеру. Необхідно, щоб жінка в житті, в побуті, в щоденному своїм досвіді відчувала, що на її шляху нема ніяких зовнішніх обмежень і перешкод, що нема до неї згрібдлого і понижуючого відношення або побиблжливости, а навпаки, є не тільки "права", але й братерська участь, спрямована до того, щоб допомогти їй віднятися на вищий ступінь. Необхідно, щоб мала нація відчувала, що в свідомості державної раніше нації відбувся радикальний і безповоротний перелом, і що всі відхилення своїх членів від практичної і моральної рівності, від фактичного, життєвого національного братства, "державна нація, себто її правляча класа — сама карає як страйк коломство і зрадництво. Іменно саме тепер, коли наступає більш органічна праця як господарська, так і культурна, малі нації будуть з особливую увагою приглядатись до того, як відбиваються на них загальні господарські, політичні, юридичні і культурні заходи радянської влади Союзу, т. є. в першу чергу, яку лінію веде в цих питаннях наша партія.

В цій сфері шукають і будуть шукати поживи наші вороги. Яку скажену міжнародну кампанію веде і веде соціялдемократія на Почві грузинського питання, представляючи вигнання з Грузії меншевиків як пригнічення грузинської нації! Ми доказували, і цілком основно, що очищення Грузії від меншевицької агентури імперіалізму було питанням життя і смерті для всієї нашої революції. Ми не сумніваємося, що пролетарська революція в своїх цілях і наслідках цілком сходиться з інтересами малих і гноблених народів. Але жива, борючись, ще незначена революція в процесі своєї боротьби може завдати і, небажачи того, завдає удари національним інтересам і почуванням. Що вступлення Червоної Армії в межі Грузії, на допомогу грузинським повстанцям, не тільки витокровується шарлатанами міжнародного меншевицтва, як "заборча" політика радянської влади, але що це вступлення вважали частину грузинського селянства і грузинських робітників саме так і зрозуміла, — в цьому не має сумніву. В боротьбі з цими настроями і з цими поглядами зовсім недостаточні доказати, хочби з документально свідомо відкривали світовому імперіалізму найбільш небезпечні для революції шляхи, бо та найбільш відсталі частини працюючих Грузинів, котра була захоплена національним невдовір'ям до Червоної Армії, тим і відзначається, що для неї є недоступне розуміння революційних подій в їх європейському і світовому зв'язку. Єдино переконуючо може бути тут лише така наша політика, котра на ділі показує грузинському селянству, що його національно-культурні інтереси, його національні почування, його так часто пригнічуване в минульшні національне самолюбство, знаходять тепер все те вдоволення, яке є лише можливе після об'єктивних умов.

Дуже можливо, що ми стоїмо ще перед певним заостренням національного почуття і навіть хоробливого невдовір'я у тих народностях, котрі раніше були гноблені і котрі звичайно вимагають (і мають право вимагати) від революції, щоб вона забезпечила їх від яких би то не було рещедив національної нерівності в будучині. Цілком можливо, що на цім ґрунті націоналістичні тенденції (переважно оборончо-націоналістичні) можуть проникнути або скріпитися навіть серед комуністів малих націй. Але такі явища, після загального правила, мають не самостійний, а відбитий, симптоматичний характер. Як анархо-авантюричні тенденції в робітничих кругах являються здебільшого ознакою і наслідком опортуністичного характеру керуючих робітничих організацій, так націоналістичні тенденції серед комуністів малих націй являються ознакою ще не вроди позбувшись гріхів великодержавности в загальнодержавному апараті і навіть в деяких кутках самої правлячої партії.

Небезпека по цілій лінії тим більша, що молоде покоління партії в дійсності зовсім не стрічалось політично з національним питанням. В царській Росії це питання весь час стояло перед революційною партією в формі національного гноблення, і в щоденній нашій агітації відіграло дуже велику ролю. Партійна теорія відступила для національного питання багату місяця. "Старі" через все це перейшли (хоч і здається рещедиви не рідкі). Молодь же політично народилася в країні без національного ґнету. Вона знала питання воєнної оборони республіки, потім підійшла до питань господарства. Національне питання перед нею по теперішньому майже не виринало. Тому молоді часом здається, що вона з ним вже покінчила, приміром, як з релігією. Мовляв, чи є тут ще про що говорити або думати? (Кінець буде.)

Товариші! Відновляйте передплату на "Українські Робітничі Вісті". Не забувайте про пресовий фонд однієї української робітничої газети в Канаді!

ВІЧНО СТАРЕ І ВІЧНО НОВЕ.

Отже "вічна пам'ять Радянській Україні" і всему українському на Україні. Нема вже України. Москва аби Україну. Бєли і лишилося це дещо хоч трохі українського, то хіба під Польщеву.

Оттакє вічно старе і вічно нове переживуть різні українські "патріотичні" газети в Канаді, Злучених Державах і в старій країні. Але якби вони не кричали на радянську владу, то всетаки час від часу на їх шпальтах проверється дещо таке про Україну, що перчить їхньому писанню.

Ось наводимо понизше уривки зі статті у львівському "Ділі", яке виходить тепер на місці "Троцького Вістника". Про культурне життя Київ та України. Автор тої статті, П. Волох, бє сумніву є петлюрівцем і ненавидить большевиків та таких пролетарських письменників, як Валерій Поліщук та В. Корик. Тому він на все, що большевицьке, сичить, але пише зліще про "національно-культурне життя Київ". Отжє описавши, які то нещадні большевицькі, себто державні видавництва на Україні, він в "Ділі" з 19 і 20 вїдїтя пише:

"З літературним духом заявлено й улантовання в Київ "Всеукраїнської виставки друку", яку відчинено 5. марта ц. р. і на якій мимо малих копійт, удалося всетаки показати велику частину того, що зроблено українськими видавництвами за час революції. Виставка носить власливо територіальний характер, бо представлений на ній усї нації України. Поміщена вона в Педагогічному Музеї і ділиться на 5 відділів: 1. Книжний до 197 року (завідує Я. Степенко); 2. Книжний після 1917 р. (зав. Ю. Мезенко); 3. Газетний (зав. В. Ігнатієвич); 4. Прокляційний (зав. А. Ошипенко); 5. Нотний (зав. П. Кошицький). — Тут же треба загадати і про перетворення Київської Книжної Палати в Інститут українського книгознавства та про перетворення харківської губерніяльної Книжної Палати в Головну, на полі якої стоїть Гольдєвич. — Відновляє теж свою діяльність бібліологічне Т-во, яке видає на днях друкований на шпїрографі "Бібліологічний Вістник".

Недавно обходив Київ 200 літній ювілей народження Гр. Сковороди, святкував Університет (тепер Віно—Вінци) Інститут Народної Освіти ім. Драгоманова) та Академія Наук; на святі були прочитані реферати проф. Лободі, проф. Петрова, акад. Бєрємова та ряд творів, написаних різніми поетами спеціяльно для цього свята, з яких найціннішим була симфонія П. Рачини

З хорів, які існують тепер в Київї, найважачішим є "Державна Українська Мандрівна Капеля" ("Думка") під управою Городовенка. Капеля ця зїздїла кілька разів цілу Україну, була і у Москві, і дала за 2-літній період свого істновання понад 200 концертів. Тепер вона реорганізується і переходить з локального репертуару на загальноєвропейський. Готує ряд нових циклів, а саме: 1. Пісні праці, боротьби і волї. 2. Твори сучасних українських композиторів. 3. Світові композитори. 4. Пісні галицьких композиторів. — Другим київським хором є Капеля-Студія ім. Леонтовича (дирігує Павло Тичина), яка єїває по передмістях Київї. Далі йдуть хори: Давидовського Капеля, яка на днях дала свій перший цього року (а-1012 з ряду) концерт, — Хор ім. Степенка (бувний Національний Хор м. Київї, дирїгент Вериківський), що дав перед Рїздом два концерти

НОВА ЦІННА КНИЖКА!

Ми дістали з Європи дуже цінну книжку для кожного свідомого українського робітника і фермера, написану А. Богдановим, п. н.

Початковий Курс Політичної Економії

(В ПИТАННЯХ І ВІДПОВІДЯХ)

Є це перша того рода книжка в українській мові. Книжка має 127 сторін дрібного друку в самих питаннях і відповідях. Неодні робітники, що читав вже матеріал про політичну економію з інших книжок і не міг все зрозуміти, має тепер спробою вирівнати в обсягу політичної економії і довші або коротші відповіді на них.

ЦІНА КНИЖКИ 50 ЦЕНТІВ.

Замовлення і гроші посилайте на адресу:
UKRAINIAN LABOR NEWS
 COR. PEITCHARD & MCGREGOR STS.,
 WINNIPEG, — — MANITOBA, — — CANADA.

ти, на яких виконав з успіхом песу Вериківського "Реквієм", — Студентський Хор ім. Степенного (дир. Дурдуківський), — Хор Консерваторії (дир. Кошицький), що дав недавно вечір революційної пісні на різних мовах, та хор був. Учительської Семінарії на Лукіянівці (дир. Вериківський).

На провінції знайми є хори: в Харкові був. Держ. Український Хор ім. Леонтовича, що став тепер приватним підприємством, в Сумах Хорова Академія ім. Леонтовича, а в Черкасах був. Мандрівна Капеля Б. Крижанівського.

З Театрів існують у Київї: Театр ім. Т. Шевченка, який тепер у мандрівні, Колективний театр ім. Михайличенка (футуристичного напрямку), Драматична Студія "Берець", що готує до вистави песу Кайзера "Газ". При цім театрі відчинено літературну студію "Берець", якою керує Б. Якубський і в якій беруть участь А. Кримський, Старицька-Черняхівська, Дорошенків, Виллювич. З театрального життя не тільки Київї, але й цілої України не можна не загадати про святкування 50-літнього ювілею акторської діяльности М. К. Заньковецької, що відбулося 15. грудня м. р. в Троцькому Домі і пройшло надзвичайно урочисто. Це свято в перше ішло стількох літ зуміло зєднати коло себе усе наше громадянство без різниці на партії, погляді, переконанні і участі у йому брали не лише усі українські організації, а й багато російських та жидівських. Уриватися одержало не тільки з усіх кіпці України та Росії, але й з акордоном. Навіть комуністична партія та влада брали офіційну участь в святі і на знак пошани та в признання заслуг колянтки Раднарком наділив її титулом "Заслуженої народної артистки", а київський Губвиконком переіменував Троцький Народний Дім в Будинок імені М. К. Заньковецької.

Коли на прикінці нашого огляду агадаємо про рух серед київських українських художників, а саме про істновання у Київї художньої майстерні скульптора Сергія Жука, про керамічну виставку, що відбулася у нас перед Рїздом, про виставку картин О. Мурашка, улантовану і відчинену на протязі трох мїсяців в Інституті Плястичного Мистецтва, про те, що художник Ю. Михайлів розпочав малювати картину "Сковорода", що Ф. Крашківський намалював портрет Заньковецької, а художник Гролицький портрет Кримського та Тичини, зновже худ. Курочка портрет Кошицьки, а худ. Петрицький навіть портрет Вал. Поліщука, та коли додамо, що худ. Ю. Михайлів пише монографію про комершого в травні м. р. в Київї влі в Київї цїні молодого талановитого художника Гр. Дядиченка, то це бєз сумніву, що це варто загадати, або що знається про наше культурне життя Київї та України в останніх мїсяцях."

РЕВОЛЮЦІЙНИЙ КАЛЕНДАР

- 12. мая 1839 р. невдала спроба французького таємного товариства "Юри року" на чолі з Бланкі зробити повстання в Парижі.
- 13. мая 1919 р. відозва Виконкому III. Інтернаціоналу до працюючих цілого світа з протестом проти імперіалістичних умов Версальського миру.
- 18. мая 1920 р. Другий Всеукраїнський зїзд комуністичної спілки Робітничої Молоді України.
- 15. мая 1848 р. невдала спроба парижського пролетаріату захопити владу; арешт провідарів повстання.
- 15. мая 1848 р. відчинення засідань французького національного зібнання.
- 15. мая 1881 р. жидівський погром в Одесі.
- 15. мая 1917 р. Петроградська Рада висловила за вступ соціялістів до уряду на певних умовах.

